

Posudek na bakalářskou práci Terezy Cachové Ukončování bezdomovectví v České republice: Aplikace modelu Housing First na české prostředí

Vedoucí práce: Mgr. Petra Klvačová, Ph.D.

Tereza Cachová si pro svou bakalářskou práci zvolila téma aktuální v českém veřejném prostoru, téma tzv. ukončování bezdomovectví. Jejím cílem je popsat a představit hlavní myšlenky konceptu Housing First a na třech vybraných příkladech z České republiky (Rapid Re-Housing, Jarní výzva a Koncepce bydlení v Ostravě) ukázat, jak mohou takové projekty fungovat v konkrétním prostředí a také, jaká jsou omezení podobných projektů.

Práce Terezy Cachové splňuje ve všech ohledech požadavky kladené na bakalářskou práci, v mnoha směrech je dokonce překračuje. V první řadě je třeba zmínit rozsah informačních zdrojů, z nichž autorka vychází a opírá o ně svůj popis i dílčí závěry. Autorce se podařilo shromáždit téměř všechny dostupné materiály, které se týkají situace v České republice. Seznam literatury tak zahrnuje velmi rozmanité zdroje od odborných článků, evaluačních zpráv přes koncepcí bydlení MPSV až po novinové články nebo diskusní pořady v rozhlasu či televizi. Zároveň čerpá z klíčových zahraničních odborných textů, jejichž autoři jsou zároveň ti, kdo koncepcí ukončování bezdomovectví uvádějí v praxi. Zastoupení různých hlasů je tak v bakalářské práci skutečně vyčerpávající. Jedná se sice vesměs o hlasy sympatizující s uvedenými projekty, to však autorka v úvodu práce přiznává, včetně toho, že práce sama je napsaná se sympatiemi vůči projektu Housing First i jeho lokálním „odnožím“. To však neznamená, že by se v práci neobjevily dílčí kritické poznámky autorky či citovaných autorů.

Za druhé považuji za důležité pochválit autorku za kultivovaný, pečlivě a srozumitelně napsaný text, který se snaží využít vše, co autorka při psaní práce přečetla a zjistila. Text je opatřen bohatým a precizním poznámkovým aparátem, ze kterého je patrné, že autorka citované zdroje zná a aktivně je používá. V tomto směru oceňuji i takové zdánlivé detaily, jako je uvádění konkrétních dat u on-line zdrojů, tj. údaje o tom, kdy autorka stránku, z níž cituje, navštívila. Způsob, jakým autorka využívá prostudované zdroje, jak intenzivně a důkladně na ně odkazuje, považuji u bakalářské práce spíše za nadstandardní. Text díky tomu obsahuje celou řadu přímých citací nejrozličnějších expertů na problematiku bydlení či současných politiků, množství aktuálních statistických údajů apod.

Za třetí, práce je přehledně a jasně strukturovaná do dílčích kapitol, které na první pohled pomáhají čtenáři orientovat se v celém textu. V úvodních kapitolách se věnuje vysvětlení důležitých pojmů (Housing First, Housing Ready) a klade si otázky, zda je přidělování bytů zasloužené a zda se tento přístup společnosti vyplatí? Zároveň vysvětluje historický vývoj konceptu Housing First i zahraniční zkušenosti. Klíčové kapitoly jsou věnovány popisu třech českých projektů inspirovaných myšlenkou Housing First. V závěru práce se věnuje diskusi o zásluhovosti bydlení a poznámce k aktuálnímu vývoji sociálního bydlení u nás.

Práci Terezy Cachové považuji za velmi zdařilou a s ohledem na zvolené „živé“ téma také za velmi užitečnou. Je výbornou ukázkou toho, jak lze analyticky dobře zpracovat vybrané téma bez nutnosti provést vlastní empirický výzkum. Díky tomu, s kolika zdroji a jakým způsobem pracovala, nabízí její text koncentrovaný vhled do problematiky sociálního bydlení, resp. jedné konkrétní části sociálního bydlení.

Bakalářskou práci Terezy Cachové doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit ji známkou výtečně - A.

K obhajobě navrhuji následující otázky:

- 1) V úvodních kapitolách se zmiňujete o tom, že většina obcí podmiňuje přidělení obecního bytu spoluprací se sociálním pracovníkem (týká se přístupů Housing Ready, nikoliv Housing First). Můžete toto tvrzení upřesnit, ukázat na příkladech konkrétních obcí, které takto postupují?
- 2) Má podle vás smysl rozlišovat byty ve vlastnictví měst a obcí na „obecní“ a „sociální“? Lze pro takové dělení najít oporu v odborné literatuře či jiných zdrojích, s nimiž jste pracovala? Liší se přístup k tomu, zda město spravuje „obecní“ či „sociální“ byty v rámci různých regionů České republiky?

Mgr. Petra Klvačová, Ph.D.

21. ledna 2019